

קבלת שבת

שנה חמש עשרה - עלון שבועי ■ מופץ ב-15,000 עותקים בארץ ובעולם

בסיעתא דשמיא, כ"ה בכסלו התשפ"א, חג החנוכה
העלון טעון גניזה ■ אין לקרוא בשעת התפילה!

ניתן לקבל את העלון במייל KSHABAT@INN.CO.IL
הערות והארות, תרומות ובקשות להפצת העלון יתקבלו
בברכה בטל': 052-7620219.

פרשת וישב

העלון יוצא במהדורה מקוונת בלבד. מי שיכול להפיץ - יבורך!

"לְמַעַן הַצִּיל אֶתְּךָ מִיַּד הַשָּׂרִים אֶל אֲבִיּוֹ" (לז, כב).

מפרש רש"י: "רוח הקודש מעידה על ראובן, שלא אמר זאת אלא להציל אותו, שיבוא הוא ויעלהו משם".

מדוע היה צורך ברוח הקודש שתעיד על ראובן שכוונתו לשם שמים, והלא סופו הוכיח על תחילתו שלטובה התכוון, כמו שמעיד הפסוק (שם, כט): "וישב ראובן אל הבור, והנה אין יוסף בבור, ויקרע את בגדיו?"

אלא - **יישב הגאון רבי אליהו שמאע, ראב"ד ארם צובא ובעל "קרבן אשה"** - רוח הקודש נדרשה כדי להציל מן החשד הקל שיכול היה להתעורר בתחילה, כאשר אמר "אל תשפכו דם, השליכו אותו אל הבור הזה", בזמן ההוא, בטרם סיפרה התורה על שובו לבור להציל את יוסף, אולי היינו טועים לחשוב שראובן התכוון לרעה, ועל כן מיד העידה רוח הקודש שכוונתו היתה: "למען הציל אותו מידם".

לפי זה, הוסיף ראב"ד ארם צובא, יתבאר להפליא דברי המדרש הנודעים: "הדודאים נתנו ריח" (שיר השירים ז, יד) - זה ראובן בשעה שהציל את יוסף, "ועל פתחינו כל מגדים" - זה נר חנוכה, עד כאן לשון המדרש שלא בכדי הוגדר כ'מדרש פליאה': איזה קשר יש, לכאורה, בין הצלת יוסף על ידי ראובן - להדלקת נר חנוכה? אך לאחר שאינו, כאמור, שנדרשה רוח הקודש כדי להפריך חשד קל שעלול היה להתעורר לגבי ראובן, יש מקום לברר: מנין לנו שחוששים גם לחשד קל? ואמנם, למדנו בגמרא (שבת כג.) לגבי נר חנוכה: "אמר רב הונא: חצר שיש לה שני פתחים - צריכה שתי נרות. אמר רבא: לא אמרן משתי רוחות, אבל מרוח אחת - לא צריך. מאי טעמא? אילימא משום חשדא, חשדא דמאן? אילימא חשדא דעלמא - אפילו ברוח אחת נמי ליבעיני אי חשדא דבני מתא - אפילו משתי רוחות נמי לא ליבעיני לעולם משום חשדא דבני מתא, וזימנין דמחלפי בהאי ולא חלפי בהאי, ואמרי: כי היכי דבהאי פיתחא לא אדליק, בהך פיתחא אנמי לא אדליק" (=חשש הוא מבני המקום, שאולי יעברו בדרכם רק באחד הצדדים, ויראו שלא הדליק שם, ויאמרו: כשם שבצד זה לא הדליק - גם בצד זה לא הדליק).

הרי שהגמרא חוששת גם לחשד קל, ועל פי זה יבואר המדרש להפליא: "הדודאים נתנו ריח" - זה ראובן בשעה שהציל את יוסף, באותה שעה שבה אמר לאחיו להשליך את יוסף לבור, העידה רוח הקודש היתה כוונתו לטובה, כדי שלא יתעורר חשד לגבי כוונותיו. ואם תאמר: למה לנו עדות זו, והרי בהמשך הפסוק מספר שבא להציל את אחיו? אשיב לך: כדי למנוע את החשד באותה שעה. ואם תשאל: מנין שחוששים לחשד ופועלים להפריכו? "על פתחינו כל מגדים" - זה נר חנוכה, והריבוי בלשון "פתחינו" מלמדנו שחייבו להניח בשני פתחים, כדי למנוע חשד, ומעתה מובן מדוע באה רוח הקודש כדי למנוע חשד ולגלות שמתחילה היתה כוונתו להציל את אחיו!

"וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים רְאוּבוּן... הַשְּׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבַּר וְיָד אֵל תְּשַׁלְּחוּ בּוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֶתְּךָ מִיַּד הַשָּׂרִים אֶל אֲבִיּוֹ" (לז, כב).

מפרש רש"י: "למען הציל אותו" - רוח הקודש מעידה על ראובן שלא אמר זאת אלא להציל אותו, שיבוא הוא ויטלנו משם, אמר אני בכור וגדול שבכולם, לא יתלה הסרחון אלא בי".

וקשה, מאחר וראובן אמר "ויד אל תשלחו בו" הרי הדבר ברור שכוונתו היתה להצילו מידם, ולשם מה הופיעה בת קול?

ועוד, מדוע רש"י כופל ואומר "אני בכור וגדול שבכולן?"
ועוד, מהו "לא יתלה הסרחון אלא בי", וכי באחים לא יתלה הסרחון כלל?
ועוד קשה, מה הקשר בין תחילת דברי רש"י לסופם?

ביאור נפלא ביאר בספר "עיר דוד", דהנה, בגמרא בסנהדרין (דף יז.) ישנה הלכה בדיני נפשות: **"אמר רב כהנא, סנהדרין שראו כולן לחובה, פוטרין אותו (כלומר, כאשר בית דין דנים דיני נפשות וכולם מחייבים - הנדון יוצא זכאי, וע"ש מדוע).**

דין נוסף מופיע בגמרא (שם, דף לב.), שבדיני נפשות מתחילין מן הצד, והיינו מן הקטן שבדיינים.

מעתה יבוארו דברי רש"י כמין חומר: כיון שהאחים דנו את יוסף כבית דין, הרי שהתחילו לדון 'מן הצד' - מן הקטן שבאחים, וסיימו בגדול שבכולן, וכיון שכל האחים דנו לחובה, הרי שכיון שראובן הוא האחרון שצריך לדון - לא יתלה הסרחון אלא בו, כיון שעתה פסק הדין תלוי בו. ומכיון שראובן דנו לזכות ואמר "ויד אל תשלחו בו", היה אפשר לומר שדנו לזכות כדי שיע"כ יקבל עונש מיתה. שהרי אם היה דנו לחובה - יוסף היה נפטר מחיוב מיתה. ולכן "רוח הקודש העידה על ראובן שלא אמר זאת אלא להציל אותו", שראובן סבר שיוכל לשכנע את אחיו בצדקת יוסף, ולא עשה כן כדי לחייבו! ונפלא.

"וַיִּקְמוּ כָל בְּנֵי וְכָל בְּנֹתָיו לְנַחְמוֹ וַיִּמְאָן לְהִתְנַחֵם" (לז, לה).

מה פשר ההדגשה 'כל בני וכל בנותיו'? די היה אם היה נכתב 'ויקמו בני ובנותיו', והיה הענין מובן לנו היטב. ואף אם רצינו להדגיש שלא נותר אחד שלא קם לנחמו, די היה לכתוב 'ויקמו כל בני ובנותיו'!

זאת ועוד עלינו לברר: בפסוק נאמר שכל בני וכל בנותיו באו 'לנחמו', ולא נאמר מה היו התנחומים שאמרו לו. ודאי הוא שהתנחומים של שבטי י"ה, לא היו סתם דברי ניחומים של ההמון בשוק בנוסח: 'מה נוכל לעשות, שיהיה לך נחת משאר הילדים...'; מה כן היו תנחומי השבטים הקדושים באוזני אביהם המתאבל?

ביאור נפלא ומחודש כתב הגאון רבי שלום יצחק לעוויתאן, אב"ד קריסטיאנא:

בגמרא (מועד קטן כז:) אמר רב יהודה אמר רב: 'כל המתקשה על מתו יותר מדאי - על מת אחר הוא בוכה' - מי שבוכה על מתו יותר משלושה ימים, סופו שעל מת אחר הוא בוכה. וביאר הריטב"א, שזה משום שנראה שהוא מתאונן על הדין וקורא תגר, חלילה, ולפיכך פנקסו נפתח לפניו. וכך נפסק להלכה ב'שולחן-ערוך' (יו"ד שצד, א). ובגמרא (שם) הובא סיפור נורא אודות אשה שהרבתה בבכי על בנה שמת, ורב הונא הזהירה שלא תתאבל יותר מדי, אך היא המשיכה והרבתה בבכי ומספד עד שאיבדה, לא עלינו, את כל שבעה בניה. והנה, שבטי י"ה ידעו ושמרו את כל התורה אף שעדיין לא ניתנה, שמקובלים היו מאבותיהם (רש"י חולין צא.), ובודאי גם דין זה, 'שלא להתאבל על מת יותר מדאי', לא היה זר עבורם, ולכן כשראו שיעקב אבינו מתאבל על בנו יוסף יותר מדאי ואינו מקבל עליו שום תנחומים - מה עשו? התאספו כולם יחד, הם ובניהם ובנותיהם ובני בניהם, לרבות העוללים הקטנים המוטלים בעריסה - איש לא נעדר, וכן אמרו לו: 'אבינו היקר, הלא לפי הדין שאמרו חז"ל שהמתאבל על מתו יותר מדאי על מת אחר הוא מתאבל - היה צריך להיות נחסר אחד מאיתנו, ומכיון שכולם חיים וקיימים, הרי זו ראייה ניצחת ומוחלטת שיוסף עדיין חי, ואינך מתאבל על מת כלל אלא על אדם חי, ולכן לא נחסר איש מאיתנו'!

אלו היו ה'תנחומים' של השבטים לאביהם, ולכן נקט הכתוב לשון 'כל' ו'וכל', ללמדנו שקמו כולם, גם הקטני-קטנים, ועצם ההתייצבות היתה בה כדי 'לנחמו', שיוסף עדיין חי! (ושלל לא יחסר)

"וַיְהִי כַּדְבָּרָה אֶל יוֹסֵף יוֹם יוֹם" (לט, ט).

איתא באלשיך הקדוש (משלי ט):

רבים מקשים, מדוע נשתנה יצר הטוב מיצר הרע: יצה"ר בא פעמים רבות אל האדם הומה ודוחק ולא ינוח עד אשר יפול אצלו, לא כן מעשה יצה"ר, אלא בא פעם אחת או פעמים דויו, אם היה מעשהו של יצה"ר כמו יצה"ר היינו שומעים לו ואפילו עוד יותר מהיצה"ר, ומדוע אין דרכם שוה?

אלא, אנו רואים בעולם המסחר, דהסוחר המביא למכור סחורה טובה כמו מרגליות ואבנים טובות, אין הוא צריך להטריח עצמו לפתות את לב הקונים בדברים רבים, כי יודע בעצמו אשר ודאי ימצא קונים רבים על סחורתו הטובה, ואם לא ימכר כאן ימכר במקום אחר, לא כן הסוחר הבא עם סחורה רעה הוא מוכרח לפתות לב הקונים ברוב דברים, ומשתדל בכל מאמציו כמו עד שימכור, זאת אומרת דבר טוב לא צריך שיכנוע, דבר רע צריך שכנוע.

כמו כן, היצה"ר בא לאדם עם סחורה טובה, להדבק בה' הטוב והמטיב ולעסוק בתורה היקרה מפז ופנינים, אשר היא חיינו ואורך ימינו בעוה"ז ובעוה"ב, לכן דבריו מעטים הם, ומי האיש החפץ חיים ישמע אליו, לא כן יצה"ר בא לאדם עם סחורה רעה וסם המוות ומי שוטה ופתי ישמע אליו לכן בא פעמים רבות עד מיהרה להם חשק רב לקנות סם המוות ולכן את העבירות עושים בשמחה ובחשק גדול משא"כ את המצוות.

מבאר ה"שער בת רבים": יוסף הסתפק האם מה שאשת פוטיפר מציעה לו יש בזה מצוה או עבירה. האם זה בא מהיצר הטוב או מהיצר הרע, שהרי אמרו חז"ל דאשת פוטיפר כוונתה היתה לשם שמים כי ראתה בכוכבים שגדולה עומדת לה מיוסף.

אמנם כשראה שהיא משכנעת אותו יום יום הבין שזה מהיצר הרע שדרכו לשכנע את האדם לקנות את הסחורה הרעה שיש לו.

וזה מה שאומרת התורה "ויהי כדברה אל יוסף יום יום" לכן "ולא שמע אליה".

(להתעדן באהבתך)

העשן הזדוני התאבך באירופה הנרדפת, צמאון הדם העמלקי העיף את גורותיו התזזיתיות לכל עבר. תלמידי ישיבת מיר המעטירה, שניצלו בניסי ניסים והגיעו לסין, שנחאי, שם העבירו את שנות המלחמה בלימוד תורה ובצקון לחם. סיפור ההצלה המופלא הזה כבר קנה לו פירוסם רב, כאשר את סוד הקמתה של מסילת הברזל - בת אלפי הקילומטרים - ע"י הצאר הרוסי האכזר, מותירים אנו בידי של יודע תעלומות, זורע צדקות, מצמיח ישועות. תלמידי הישיבה נסעו מזרחה, הם התמקמו להם בקרון האחרון ועסקו בלימוד התורה, ומפעם לפעם בשחות מודאגות רוויות תקוה וסימני שאלה באשר לנעשה באירופה המדממת.

'היום ערב חנוכה', הודיע אלחנן, 'בעוד מספר שעות נדליק נר ראשון של חנוכה.' 'שמן מנלן?' שאל אברהם 'לכון כל השמנים וכל הפתילות כשרים לנר חנוכה, פתילות נעשה מבגדינו, ואף אם לא נגדד בשמן זית זך... אבל גם שמן פשוט יותר איננו בנמצא...'. השתיקה נמשכה לא יותר משלושים שניות.

אברהם שלף מתיקו מגבת כותנה מיושנת וקרועה, שלף את חוטי השתי והחל לשזור פתילה. 'ריבוננו של עולם, אנחנו לא גיבורים כמו המכבים, אנחנו לא בקו החזית מול האויב, אנחנו בורחים על נפשנו כדי להאיר מתורתך לדור הבא. הבט בפתילה הזעירה שביד, היא רוצה להבעיר להבה של אש. לכבודך...'. שעתים מאוחר יותר שוב נעצרה הרכבת, והשניים רצו לעבר הקטר, זחלו בזריזות, הניחו את הכוס מתחת למנוע, תקעו שתי עיניים מייחלות ומצפות לישועה. 'דומני שהזליפה כרגע יותר משמעותית מן הקודמת' מלמל יוסף. 'אתה צודק' אישר אלחנן, אך זה עדיין לא מספיק. 'ששש. ששש מי שאמר לגשם וירד, יאמר לשמן מנוע ויצנח'. היסה אותו יוסף. 'יהודי חייב לאמץ לעצמו שתי עיניים ורודות, ולרצות לעשות את רצון השם. הצליחו מה טוב ומה נעים. לא הצליח? זה רצון השם'. לפתע צנחו מטה חמש או שש טיפות שמן ע-נ-ק-י-ו-ת-ו-ו-ו, התמוגגו השניים, עוד נזילה כזו, ואנחנו מסודרים. רשמו לפניכם נתון יבש. במשך שבעה ימים הצליחו הצדקים הללו לאגור בתחנות הביניים את טיפות שמן המנוע המטפטפות, ולהדליק נר חנוכה בקרונם, ברוב עם הדרת מלך, כשפיהם אומר שירה "מעוז צור ישועתי".

השמיני? אלחנן ויוסף הצטנפו בפינת הקרון 'בוא יוסף, ונדליק את נר 'זאת חנוכה' ביקש אלחנן. 'אתה צוחק' תמה יוסף. 'חלילה. בוא ונדליק עכשיו מיד את התחליף לנר. 'מה פרוש? מאי חנוכה? דתנו רבנן.' 'בוא ונלמד עד אור הבוקר הלכות חנוכה, נספר את נצחונות המכבים, הנפלא בסוגיות הש"ס העוסקות במעולן בקודש, והתורה זו תדלק ותאיר בגוני הצנח, כמו הנר השמיני. אם ארדם תעיר אותי מיד, אם תרדם, אעיר אותך', סיכם אלחנן.

אמרו ועשו. חבריהם רדומים, אך השניים מפלפלים, מקשים ומתרצים העיניים נעצמות, העפעפיים נדבקים, הם נלחמים בשינה כאריות, רצים כצבי בסימני שולחן ערוך, צוללים למצולות חריפותם של רבי עקיבא איגר ובעלי התוספות, עד יאיר השחר, שכן נר חנוכה, בדיעבד זמנו כל הלילה. לפתע על רגע קרני הירח הם הבחינו בגוי רוסי ענק, כנראה איכר, לראשו כובע צמר, מבטו נתקע בעיניהם המופתעות 'תגידי לי, אתם ערים ומדברים. אתם לא זקוקים אולי לנר?'

אלחנן ויוסף הנהנו. הגוי הכניס ידו לכיס ושלף מתוכו נר שעווה עבה בגובה עשר סנטימטר לפחות. 'קחו', הנר עף באוויר ונחת בידיהם. הם הביטו בשעון, נותרו עוד 35 דקות... הנר הונח בהתרגשות על הדרגש. הם העירו את תבריהם ויוסף הדליק את הנר בכרכה והחל לשיר 'על הניסים ועל הנפלאות... בימים ההם בזמן הזה'. מיד אחרי כן חפשו את הגוי על מנת להודות לו ולא מצאוהו.

לימים הפך יוסף לראש ישיבה חשובה בארצות הברית וסיפור זה נהג לספר לתלמידיו רבים. 'נו, אתם בודאי חושבים שהאיכר הרוסי היה אליהו הנביא, לא מינה ולא מקצתיה. עשרות שנים שאני לומד ומרביץ תורה, ולא זכינו לגילוי אליהו. נו, אז אתם שואלים מה בדיוק קרה כאן? פשוט מאד, לימדנו הקב"ה פרק מיוחד ברצון לעשות את רצונו. כשרוצים בכל מאודנו לעשות רצון בוראנו, הוא דואג ומגיע - גוי או גמל, או ציפור, או כל דבר אחר, כדי להרצון הטוב יתממש. ואפילו יש מאין. לאן נעלם הגוי? זו שאלה טובה; לעתיד לבוא תשאלו את אליהו... (האמנתי ואדברה)

'דומני שיש לי רעיון מבריק...' חכך בראשו יוסף. 'אחת לכמה שעות הרכבת עוצרת בתחנות הביניים, להורדת נוסעים, לטיפול ותחזוקה, וזה הזמן להכניס כוס מתחת למנוע הקטר, ולהמתין שיזל לתוכה שמן מנוע... בחסדי השם מוכן יכולה לצמוח ישועה'. **חצי שעה אח"כ נעצרה הרכבת למספר דקות.** יוסף ואלחנן יצאו מן הקרון ופתחו במרוצה לעבר הקטר. הם זחלו בין מסילות הברזל, והציבו את כוס המתכת מתחת למנוע החם. מה רבו חסדיך השם, טיפה קטנטנה, ועוד אחת. זילפו להן באיטיות מאחד מן הסדקים, וצנחו לתוך כוס המתכת. 'זה לא מספיק, אבא שבשמנים רחם עלינו, רוצים לקיים מצות נר חנוכה, עוד קצת שמן בבקשה...'. התחנונים נשאו פרי ועוד מספר טיפות שמן מכונות נשרו פנימה. הקטר השמיע יבבה. אותהו הבהובי סגירה, ובשניה האחרונה הם השתחלו פנימה.

'יש סיכוי מצוין שעד הערב אולי אפילו לפני השקיעה, נמלא סנטימטר אחד מגובה הכוס. זה בודאי יספיק להדלקה של חצי שעה ויותר... הכל תלוי במספר העצירות'. נסכו השניים אופטימית בחבריהם.

בבוקרו של היום השמיני של חנוכה, רכבת ההצלה גלשה לערבות סיביר. מינוס ארבעים מעלות מתחת לאפס. קור מפאיי. הרוח שורקת בחלונות, אצבעות הידיים טמונות עמוק עמוק בכיס. תחנה ראשונה. אלחנן ויוסף דוהרים לכיוון הקטר. הנוהל מוכר וידוע. הם מניחים את הכוס מתחת למנוע. הקור הפך את השמן קרוש וצמיגי, ולמרות מאמץ הנסיעה, סירב השמן להתחמם, וסירבו הטיפות לנשור מטה מטה. זה חזר על עצמו על תחנה השניה והשלישית. אין אפילו טיפת שמן אחת לרפואה בכוס, השמש שקעה. מתחילים תפילות ערבית. יצאו הכוכבים והתנוצצו להם כאומרים: 'גם אתם צורבים יקרים משולים לכוכבים. ואם הנר לא יאיר, אתם תמשיכו ותאירו את החנוכה האמיתית של הדורות הבאים'. **הם שכבו לישון עטופים במעיליהם, לא עצובים, אבל מאוכזבים.** הנר השמיני היה בהישג יד, כמו קודמיו. אך הנר רוצה השם? מה הוא מסתיר תחת כנפי העובדה המצערת שאין אפילו טיפת שמן אחת לנר

משולחנו של העורך

פנינה לשבת
בענייני הלכה ואגדה

אלא כמו בכל יום, לפי שאין שייך 'אות' אלא כשכל היום בטל ממלאכה, אבל על מקצת היום אין שייך לומר שהוא 'אות'.
והנפ"מ בין ב' הטעמים הנ"ל: א. כתב האשל אברהם (מבוטאטש, כה, ג), באדם שעדיין לא התפלל שחרית, ושומע 'כתר' של מוסף, שעדיף לחולצן לפני שעונה. וכ' השע"ת (סק"ב ע"ש), בשם הפרי-חדש (סיי תכג) והחיד"א (במחזיק-ברכה), שכשהשעה דחוקה ואין לו זמן לחולצם דהציבור כבר התחילו לומר 'כתר', די בזה שישלך את 'של ראש' לצד, שנחשב כמונו בכיס, וב'של יד' יכניס הכתונת או קצה הטלית בין הבית לבשר ויענה עם הציבור. ובדיעבד גם אם לא חלצן יענה ל'כתר'. אך לטעמו של הלבוש, א"צ לחלוץ שהרי עדיין לא מזכיר את מוספי היום.
ב. כשמתפלל מוסף ביחידות, שלטעמו של הלבוש צריך לחלוץ, אך לטעם של אמירת 'כתר', לכאורה לא יצטרך לחלוץ. אך בשו"ת הרדב"ז (לרבי דוד בן זמורה, חי בצפת בדורו של הבי"י, נפטר בשנת השל"ג, ח"ד, סי' פ [ובנדפוסים אחרים סי' אלף קנא]) כתב, שאפילו יחיד המתפלל, שאז לא אומר 'כתר', יחלוץ אותם לפני התפלה, מפני שהוא זמן הראוי ל'כתר' (וע' במשנ"ב ס"ס כה דוד"ק).
ולענין זמן חליצתן, כתבו האליה רבה והפרי מגדים, שיש לחולצן ב'זבא לציון' קודם 'יהי רצון שנשמור חוקיך וכו'', ומשום שבארץ ישראל היו מברכים בעת חליצת התפילין 'לשמור חוקיך' (גדה נא: ועוד). וכתב המשנ"ב (שם), שיש נוהגים לחלוץ אז רק את ג' הרצועות מהאצבע.
וכתב האות חיים ושלום (סי' קט), שמאחר ואין הלכה כבני א"י בזה, אין טעם לנהוג כן. וכבר נהגו העולם לחולצם קודם תפילת מוסף. וכן הכריע המשנ"ב בשם המג"א (ע"ש שפליג בזה על הלבוש), וכן הביא הכה"ח (סי' קצ-צדצה) בשם שער הכוונות.
ואדם ששכח לחלוץ קודם מוסף, כ' המשנ"ב פדשוש שלא יחלצם באמצע התפילה, שאינו רק מנהג. וכ' הכה"ח (ס'טצ"ח), שלא יחזור ויתפלל שוב. וע"ע בשו"ת יביע אומר (ח"ג אות"ה, סי' ה, אות ג) דוד"ק היטב.

מה הענין בחליצת התפילין בראש-חודש לפני תפילת מוסף?
איתא בב"ח (ריש סי' יו) בשם ספר האגור (סי' פד), שהביא מהזהר שהמתפלל מוסף בראש חודש ובחומר"מ בתפילין חייב מיתה (ומקור הדברים הם במדרש הנעלם בשי-השירים [זוהר חדש, דף ת, ה], והובא גם בים של שלמה [ביצה, סוף פרק א, סי' נא]). ונפסק בשו"ע (סי' סה) שחולצים את התפילין קודם תפילת מוסף.
והטעם לכך הוא: א. כתב המשנ"ב (כה, סא) מפני שאומרים קדושת 'כתר' במוסף, ואין נכון שיהיה עליו כתר של תפילין, ואפילו בעת תפילת הלחש. וכתב הט"ז (שם) סקט"ו ע"ש), שאפי' במקום שנהגו לומר 'נקדש' במוסף, לעומתם ש מקומות שאומרים 'כתר', ובמשנ"ב הביא דבריו והוסיף, שודאי שהיכן שמתפלל בציבור, לא ישנה מהמנהג לחלוץ ע"ש.
ב. כתב המשנ"ב (תכג, י) בשם הלבוש (כה, ג), שכמו שלא מניחים ביו"ט ושבת שהם עצמם אות, כן הוא בר"ח כשמזכירים מוספי היום אנו עושים אותו ליו"ט שהרי התפילה היא במקום קרבן מוספי היום, דאותה זכירה היא גם כעין אות. ועיין בפמ"ג (מש"ה, טז) במה שביאר בדבריו.
ובשו"ת הרמ"ע מפאנו (איש אלוקים קדוש גנורא, פוסק ומקובל, בעל העשרה מאמרות' ועוד ספרים יקרים. בשנת של"ד, ביקש ממנו מן הבית-יוסף זצ"ל, להשגיח על הדפסת חיבור הכסף משנה' שהודפס באותה עת בויניצה, כשהוא בן כ"ו שנים. שנה לאחמ"כ נפטר הבי"י, כשהרמ"ע נפטר 45 שנה אחרי [שנת ש"ח] במיתת נשיקה. ספר השו"ת שלו נד"מ ע"י מכון 'ישמה לב', י-ם תשס"ה, סי' קח ע"ש, והביאו האליה רבה ועוד) ביאר, שמה שאמרו חז"ל 'יצאו שבתות וימים טובים שאינם צריכים אות', אין הטעם משום שאסורים במלאכה, אלא משום שיש קדושה ביום זה, וכן מה שהתפילין נקראו אות, אינו משום שמזכירים לו את עבודת הבורא, אלא שיש בהם קדושה והיא עצמה אות, ולכן לא אמרו חז"ל 'יצאו שבתות וימים טובים שיש בהם אות', אלא 'שהם עצמם אות', ע"ש שהאריך. וסיים, דמהאי טעמא גם בר"ח בשעת תפילת מוסף שיש בו קדושה (וכמו שאומרים בחתימת הברכה 'מקדש ישראל והזמנים'), אין להניח אז תפילין.
והדברי המודות (לבעל התו"ט, בחיבורו על הרא"ש, מנחות, הלכות תפילין, סי' טז, אות עד באורך, ועע"ש באות עט) חולק על הנ"ל ומסיק בסוף דבריו, שאין לסלק התפילין בר"ח (ובחומר"מ)

ספרים בבית = לומדים גם בבית!
ש"ס, טור שו"ע, רמב"ם וכו' - במחירים הזולים בארץ (למט"ס בלבד).
מתחרה בכל הצעת מחיר. משלוחים לכל הארץ.
052-7176882

לעילוי נשמת
דניאל הכמת בן דוד, אליהו בן חנה יונה, הרה"צ אליעזר בן מנוור זצוק"ל, יהודה בן יוסף ז"ל, שושנה פורן בת טאוס, חנה יונה בת רומיה, פריבן נמכי בת יעוסניגאן, שולמית חווה בת הר"ר רפאל ז"ל, שושנה רוזט בת שלום.

לדפואת
ראובן בן שרה, נסים בן חורם, מונירה בת פריבן נמכי, אביעד מאיר יהודה בן עדית, בתושח"י

העלון מוקדש להצלחת ברו"ג ישי בן אילה, רחמים בן מונירה, עידן וילך בני מרים, משפ' מצור וכל התורמים והסניעים בהפצה. אליהו בן אילה